

[Elisabeth Bruun Olesen]

reelt er dårligere stillet efter et EFG-basisår, når de mister selvtiliden ved at blive ved med at løbe rundt efter en praktikplads, som de ikke kan få.

Men der er en anden side, som er endnu mere grotesk, nemlig at man på HK-området har en overbygningsuddannelse til EFG-basisåret, nemlig handelsgymnasiet, hvor man på 2 år til kan få højere handelseksamen. Men antallet af dem, der kommer ind dér, er kunstigt pustet op, for i dag er det $\frac{1}{3}$ af en årgang EFG-basisårselever på HK-området, der fortsætter på højere handelseksamen, ikke nødvendigvis af lyst – faktisk sjældent af lyst – men af nød, og de færdige HHere, som formelt har både studie- og erhvervskompetence, rekrutteres normalt sjældent til det, deres uddannelse er rettet ind imod, men presses i kraft af den meget store arbejdsløshed til at reflektere på annoncer om elevstillinger. Det vil sige, at vi har genindført en 5 års lærlingeuddannelse inden for HK-området: et basisår, en 2-årig højere handelseksamen og et 2 års praktikophold, og det kan da aldrig nogen sinde have været meningen. Følgen er, at der bliver stadig færre pladser tilbage til EFG-elever, der kun har basisåret, og at der faktisk sker en fantastisk forøgelse af de kvalifikationer, man kræver.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det sidste, der her blev nævnt, er der noget om, men det er lettere at påpege problemet end at sige, hvad der skal gøres ved det. For jeg kan i hvert fald oplyse, at der ikke er særlig stor stemning for hverken at begrænse optagelsen på højere handelseksamen eller at afskaffe den 1-årige højere handelseksamen. Så hvor meget jeg end kan erkende problemets eksistens, kan jeg ikke se andet, end at vi må køre videre med den situation i endnu nogle år.

Jeg har forsøgt at overbevise bankerne om, at de skulle ændre adfærd, og jeg ved, at en af de store banker har ændret adfærd, men også jeg forarges, når jeg ser, at visse banker annoncerer efter bankelever og skriver, at de udelukkende vil have elever med højere handelseksamen. Det er simpelt hen ikke meningen med den uddannelse. Det er uddannelsesinflation, og fru Elisabeth Bruun Olesen har fuldstændig ret i, at man derved forlænger uddannelsesperioden helt unødigt.

Jeg vil gerne erkende, at der er for mange, der mangler plads, men man skal ikke gøre det værre, end det er. Det rigtige tal for de lære- og praktikpladssøgende er ikke 11.000–12.000, men omkring 8.000. Ud af de 8.000 er omkring en tredjedel i job, og en del af resten har jo mulighed for at tage nogle af de ledige pladser, der faktisk findes. Jeg kan oplyse, at i øjeblikket mangler især murerområdet lærlinge og elever; det drejer sig om omkring 400. Og møbel- og tekstilområdet i Ringkøbing amt mangler et sted mellem 300 og 400. Det skal man have med, og som sagt mener jeg ikke, man skal gøre problemet værre, end det er. Men jeg vil klart erkende, at der stadig er for mange, der ikke har fået plads.

Til spørgsmålet, om vi så skal tage det drastiske middel i brug, som her foreslås, vil jeg gerne sige, at det mener jeg ikke vi skal. Det har vist sig, at vi med moderate midler i 1985 har fået en fremgang i forhold til sidste år på 5.000 indgåede kontrakter. Det synes jeg viser, at den igangværende metode virker, og den vil vi gerne køre videre med. Hvis det fortsætter, som det er i gang nu, i blot et par år, tror jeg, at vi til den tid vil opdage, at elevmangelen er ved at være et større problem end pladsmangelen.

Carsten Andersen (SF):

Nu siger undervisningsministeren, at tallet ikke er 11.914, men ligger omkring 8.000. Jeg har brugt timerne op til denne debat til at få oplysninger om dette tal, og jeg har ikke i arbejdsdirektoratet kunnet få andre oplysninger end henvisninger til de seneste oplysninger fra arbejdsdirektoratet, som netop angiver tallet 11.000.

Undervisningsministeren har tidligere sagt, at når man tager tallet 11.914, skal man fratække det antal, som faktisk har fået plads, eller som man har fået godkendte pladser til, men som ikke er kommet i gang. Det er altså den gruppe, der er under ekspedition. Men den gruppe er jo den samme hele tiden. Det var den samme gruppe for et år siden, og når den gruppe er konstant, sker der jo ikke nogen ændring i ventetiden.

Hvis derimod undervisningsministeren gik over og prikkede arbejdsministeren på skulderen og sagde: hør, nu må I søreme sørge for at få godkendt de pladser noget hurtige-